

2017. január 14. **- Év eleji Látóhatár**

Minden figyelem Amerikára irányul. A rendkívüli elnökválasztási kampány után rendkívüli változást vár a világ. Amerikában máris rendkívüli események történnek, kevésen múlt, hogy az indulatok nem borultak ki utcai terepre. Nem is a szavazatok többsége, hanem az amerikai elnökválasztási rendszer sajátos elosztási rendje döntött. Nem a mi dolgunk utánanézni, hogy mennyire demokratikus ez a választási rend, amiben a nép valamilyen közvetett módon eldöntheti a jelölési és versenyeztetési processzuson megmaradt két jelölt közül a nyerőt.
Egy kiváló magyar elemző két mondatával szeretném érzékeltetni, hogy a fentebb alkalmazott „rendkívüli” jelző nem túlzás, nagyon is helyén való:
„Trump elnökké választása történelmi esemény, óriási esély arra, hogy a globális elit uralma megtépázódjon, és az amerikai társadalom újra talpra álljon – mind gazdaságilag, mind szuverenitásában. Ez a valódi tét, amely a következő négy évet meghatározza Amerikában. ... Trump az amerikanizmusra helyezi a hangsúlyt a globalizmussal szemben, vagyis, vissza kívánja szerezni az Egyesült Államok önállóságát és szuverenitását a globális elitokrácia markából.”
Ebben a megállapításban érzékeljük, hogy az Egyesült Államok egykor volt önállóságát és szuverenitását a „globális elit” elragadta, amit az új elnök vissza kíván szerezni.
Ha meg kellene vallatni az amerikai történelmet annak megállapítására, hogy mikor történt és hogyan történt meg az Egyesült Államok önállóságának és szuverenitásának elvesztése, nagy gondban lennének a történészek. Az Egyesült Államokat, mint országot, semmiféle másik hatalom nem veszélyezteti, önálló és szuverén, azt tesz amit akar. Pontosan ez a probléma. Minden próbálkozás ellenére nincs a földi világnak olyan intézménye, amely változást hirdetne a máig is fennálló nemzetközi jogrend ellenében, ami nem egyéb, mint az évezredek óta fennálló, változatlan vagy inkább fokozódó brutális ököljog. Magyarán: az őserdő törvénye. Az emberi találkonyság már eljutott a makróvilág megismeréséhez, a környező égitestek meglátogatásához, a mikróvilágban még mélyebben, már a gének titkaiban jártas, de az emberi társadalom szerkezetében még nem tudott rendet teremteni, inkább csak fokozódik a technológia fejlődése menetében a primitív állapotok nagyhatalmi fenntartása.
Az Egyesült Államok pontosan száz évvel ezelőtt jelent meg haderejével Európában, és azóta Európa országai, nemzetei, államai siratják önállóságukat és szuverenitásukat. És a százmillió ártatlan áldozatot. És szenvedik a kegyetlen gazdasági kizsákmányolást folyamatosan a mai napig is, a változás reménye nélkül. Abban igaza van a kiváló elemzőnek, hogy azt a bizonyos

globális elituralmat ott helyben, Amerikában kellene megtépázni. Jó kérdés azonban, van-e erő a művelethez?
Jó, ha figyelünk arra is, hogy Európa országainak társadalma, a sok háború ellenére is, szervesen fejlődött generációról generációra, végigjárta az utat a népvándorlási korszaktól a megtelepedettek állami életén át a királyságok rendezettebb viszonyait is megteremtve, főúri udavaraiban kiművelve a képző- és szólóművészetek magaslatait, megalapítva a mai tudományok alapjait. A szociális felelősséget viselő társadalmi rend Európában fejlődött ki. Mi vonatkozik mindebből Amerikára?
Semmi. Először Spanyolország, Portugália, Hollandia ontotta ki a felfedezett Újvilágba a társadalom kalandorait, a gyors meggazdagodás reményében mindenre elszánt fegyveres hódítók voltak, akik nem pionírmunkára termettek, hanem rablásra, arany után kutatásra. Ez a bármikor lövésre kész horda kétszáz év alatt kiirtotta Alaszka és Tűzföld között élt szorgos népek túlnyomó részét. Amikor elfogyott a helyi rabszolga, Afrikából hoztak emberkereskedőik a föld művelésére és az egyre szaporodó gyárüzemek számára olcsóbérű munkásokat. Az amerikai élet egy nagy tülekedés volt, az erősebb érvényesült, minden a szerzés, harácsolás, profit műveletei körül forgott. A bankok szerepe sehol nem volt olyan fontos része az életnek, mint az Újvilágban.
„A XVI. századi felfedezések egyúttal mindig gyarmatosítások és a gyarmatosítások mindig felfedezések. – Így olvassuk egy történelemkönyvben. – Egyik legjelentősebb felfedező út Magellán világkörüli útja volt (1519–1522). Öt hajóval indult, útja során bebizonyosodott, hogy a Föld gömbölyű, tisztázódott az amerikai kontinens földrajzi helyzete, megtalálta az Atlanti-óceán és a Csendes-óceán közötti átjárót (Magellán-szoros), megkerülte Dél-Amerikát, elérte Kelet-Ázsia szigeteit. A felfedezések következtében átrendeződött a világkereskedelmi rendszer. A főbb útvonalak a Földközi-tengerről áttolódnak az Atlanti-óceánra. Az iparban megindul az eredeti tőkefelhalmozás, egyesek kezén tőke halmozódik föl, mások megfosztatnak termelési esz-közüktől. Tőke: olyan érték, ami mozgása során önmagát értékesíti, haszon reményében befektetett érték.”
Amíg Európában az uralkodók verettek pénzt (pénzkibocsátás joga), Amerikában ez a jog – koronás uralkodók nem lévén – mindig csak névleges volt az állam kezében, amely inkább volt részvénytársaságok klubja, mint köztársaság, annak európai értelmében. Miként is hencegett Mayer Amschell Rotschield (1744–1812): „Add nekem egy nemzet pénze feletti ellenőrzést, és nem érdekel, ki hozza a törvényeit.” Thomas Jefferson, az USA 3. elnöke figyelmeztetett: „A pénzkibocsátást el kell venni a bankoktól, és vissza kell adni az embereknek, akikhez valójában tartozik.” De kik azok az emberek?
Amerikában oda fajult a helyzet, hogy az Amerikai Egyesült Államok központi bankja (FED) a monetáris jogosultságokkal együtt magánkézbe került – 1913 karácsonyának másodnapján – amíg az ország népe a karácsonyt ünnepelte, Wilson elnök egy aláírással megpecsételte a sorsukat.
Lous T. McFadden, a törvényt ellenző szenátor mondta 1932-ben: „Amikor a Federal Reserve törvényt elfogadták az Egyesült Államok polgárai, nem vették észre, hogy egy világrendszer jött létre... egy szuperállam, amelyet a nemzetközi bankárok és nemzetközi iparvállalatok irányítanak együttműködve, hogy saját örömükre leigázhassák a világot.”
McFadden tette közhírré, hogy a Wall Street bankárai finanszírozták az oroszországi bolsevik forradalmat 1917-ben, együttműködve az amerikai Federal Reserve Bank-kal és az Európai Központi Bank egységeivel. Drábik János erről így fogalmaz: „A finánckapitalizmus is monopolista rendszer, mint az állammonopolista szocializmus. Soha nem volt több mítosznál,

hogy a Wall Street urai és a szocialista forradalmárok egymásnak kibékíthetetlen ellentétei. A Wall Street pénzmonopolistái kezdettől segítették az állammonopolista bolsevikokat. Hiszen a szupergazdag fináncoligarchia ugyanúgy egy elit uralmát akarta, mint a hatalomra törő bolsevikok. A történelem tanúsága szerint a szocializmus mindenütt egy monopolhelyzetű elit uralmának bizonyult, tehát mindössze annyiról volt szó, hogy a privátszocialisták segítséget nyújtottak államszocialista társaik történelmi kísérletéhez.”
Ugyancsak Drábik János válaszol arra a kérdésre: – Ki a Federal Reserve System tulajdonosa?

„A Federal Reserve bankrendszer 12 regionális Federal Reserve Bank-ból áll, és mindegyiket magántulajdonú korporációk hozták létre a létesítéséről szóló törvény előírásainak megfelelően. Élén a kormányzó testület áll, amelynek 9 igazgatósági tagja van. Ezek közül hatot a regionális Federal Reserve Bankhoz tartozó bankok választanak, hármat pedig a Federal Reserve System kormányzó testülete nevez ki. A Federal Reserve Systemnek tehát nem az Egyesült Államok a tulajdonosa és valójában nem is ellenőrzi. A FED „kegyesen” megengedi az Egyesült Államok elnökének, hogy kinevezze a FED felügyelő testületének az elnökét, de csak akkor, ha a korábbi elnök lemond vagy elhalálozik. Elnökké csak olyan jelölt nevezhető ki, aki tagja az éppen hivatalban lévő felügyelő testületnek, azaz akit a tagbankok korábban már megválasztottak. Az Egyesült Államok kormánya sohasem gyakorolt, és jelenleg sem gyakorolhat befolyást a Federal Reserve Testület érdemi monetáris döntéseire. Éppen ezért megalapozottan állíthatjuk, hogy a Federal Reserve System nem a közérdeket szolgálja, hanem magántulajdonosainak privát érdekeit. A FED története azt tanúsítja, hogy ez a magán pénzmonopólium mind az amerikai államot, mind az amerikai polgárokat pénzügyileg maximálisan kihasználta tulajdonosai gazdagodása érdekében.”
*
Vannak állandók az Egyesült Államok szerkezetében, amiket nem lehet elmozdítani, helyettesíteni. Ilyen állandó a bankok uralma. Egyáltalán nem kizárólagos amerikai tulajdonság. Törekvésként már létezett Amerika felfedezése előtt is. De igazán sikeres abban a nagy gazdasági fellendülésben lehetett, amelynek finanszírozása eladdig ismeretlen mértékű hitelezési hálózatot kívánt. Ez a lendület csak fokozódott a háborúk idején olyannyira, hogy napjainkban a háborús gazdálkodás biztosítja az USA pénzügyi egyensúlyát.
Az Amerikai Egyesült Államok nem tudja abbahagyni a háborúskodást, mert mint a bankárvilág világhatalmi törekvéseinek végrehajtására szorított állam csak utasításokat végrehajtó, parlamenti demokrácia káprázatására rendelt prezidenciális hatalmi intézmény. Ezt az állandósági állapotot nem lehet a fennálló belpolitikai rendszeren belül megváltoztatni, mert a két párt egy politika rendszerében nincs valóságos ellenzék.
Bármely megváltoztatási szándéknak nincs erőtere. A bankrendszer többé nem a (királyi, köztársasági, akármi) hatalom gazdasági előmenetelét szolgáló intézmény, hanem önálló, öntörvényű erőtér, amelyből hiányzik az önkorlátozás erkölcsi tartása. Nem is tehet róla, mert a pénz működési tulajdonsága az önmagát gyarapítás: a pénznek, mint eszköznek folyamatos feladata további pénz termelése. Mohósága visszatartása természetével ütközne.
Hova tovább nem az államnak van bankrendszere, hanem a bankvilágnak van állama, mert lenyelte azt. A bankvilág akar világuralmat, aminek jelenlegi megvalósítását az USA gazdasági és háborús cselekedetei szolgálják.
A pénzvilág szemében a bankok ellenőrzése „fasizmus”. A nemzetiszocialista Németország nem a kapitalizmust ellenezte, hisz annak alkalmazásával érte el rendkívüli gazdasági sikereit. Csupán kivonta magát a nemzetközi hitelintézetek ellenőrzésébŐl. Hjalmar Schaht dán

származású, Amerikában és Németországban nevelkedett liberális elvet valló közgazdász, neves bankár, ellenezte a német gazdaságot fojtogató jóvátételi kötelezettséget. 1923-ban jelentős szerepe volt a márka stabilizálásában. Ezután 1930-ig a Reichsbank elnöke. A nemzetiszocialista hatalomátvétel után 1939-ig ismét a Birodalmi Bank élén állt, 1934 és 1937 között pedig birodalmi gazdasági miniszter is volt. Megvalósította az állam érdekeit szolgáló bankrendszert. Hitler a fegyverkezést szorgalmazta, Schaht nem egyezett e véleménnyel.
*
A Szovjetunió felbomlását követően új helyzet állt elő. Amíg Európa nyugati felén a bankrendszer határozza meg a politikát, addig a felszabadult keleti felén létrejött egy kegyelmi időszak, ami alatt van mozgástér az államok részére a banktevékenység ellenőrzésére, ha megszabadulnak a kamatterhektől. Ezt használja ki a magyar kormány az ország érdekében a bankok ellenőrzésével, adóztatásával.
Nem volt mentes a Szovjetunió sem a nemzetközi bankvilág befolyásától, amit mindig az Egyesült Államok igyekezett érvényesíteni. Azonban a szovjet állam összeomlása után az Orosz Federáció, néhány év elteltével, állami kézbe vette pénzügyeit. Ez a mai amerikai Oroszország-ellenes politika egyetlen oka.
Mindezek ismeretében elképzelhető-e a nemzetközi globalizmus alapállamában, az Egyesült Államokban olyan változás, amiben a magyar politikai elemző reménye szerint „Trump elnökké választása történelmi esemény, óriási esély arra, hogy a globális elit uralma megtépázódjon, és az amerikai társadalom újra talpra álljon – mind gazdaságilag, mind szuve-enitásában.”
Lehet is, kell is reménykedni, de ha felmérjük a lehetőséget az állandók ellenében, akkor nagyon kevésnek fogjuk találni az elnökválasztás során a világ vezető államának elnöki székébe kerülő személy súlyát, mozgásterét, esélyét olyan alapvető változásra, ami – éppen száz éve – ránehezedett Európára, majd 1945 után az egész Földre.
Egyik fontos, további állandó: Izrael állam léte. Amerika elkötelezettsége Izrael mellett alapvető államérdek, aminek erős vallásfilozófiai vonatkozása is van.
Míg Európában a kereszténységellenesség mellett a szekularizmus egyeduralma épül, Amerikában, a vallások sok száza virágzik. Igaz, főként üzleti alapon, de jelen vannak a társadalom minden vonulatában. Élen az Ószövetségre kiemelten hivatkozó protestáns egyházak Izrael melletti kiállása jellemző minden esetben. Ezen az állandón nem fog változtatni Amerika új elnöke. Anglia és Amerika uralkodó politikai filozófiájának alapállása a cionizmus, amihez járulékosan az amerikai hitéleti elkötelezettség ad nyomatékot. Anglia és Amerika politikai vezetői megvallottan cionisták, ami Izrael állam fennállásának, sikereinek, gyarapodásának garanciája. Minden más ország ehhez igazodása nagyhatalmi elvárás.
Az amerikai cionista elkötelezettség alapjait érdemes felismerni.
Európában a szekularizmus jellemzi a neoliberális világnézeti diktatúrát, maradi, reakciós, korlátolt jelzőket kapna az a politikus, aki valamelyik keresztény felekezet hitelveire, netán Istenre hivatkozna a világ dolgaival kapcsolatban.
Szöges ellentéte ennek az amerikai általános és hivatalos szemlélet, a politika teljes spektrumában a hitét megvalló politikus viselkedése – különösen hangsúlyosan a mostani erőszakos neoliberális irányzatban – a legtermészetesebb.
Ilyen eltérés megérdemelne alaposabb tanulmányozást, amihez nagyobb tér kellene. Érintsük csak a felületet: Európában a kereszténység kiszorítottsága a politikából és a társadalmak életéből elég jelzés az ok felismeréséhez arra, hogy a kontinens népe az általános politikai, társadalmi züllés útjára lépett. De hogy’ is lehet elfogadni ugyanazt a züllést, megtetézve az állandó háborúskodás összes bűntényeivel, hogy mindezt Amerika politikai elitje az Isten

akaratából való kötelességként hirdeti, a sokszor hivatkozott „Szent Bibliából” olvassa ki, hogy meg kell büntetni a gonosz népeket. Közvetlenül és együttvalóan Amerikában az Ószövetség eszmeisége érvényesült történelmileg, és talált azonosulási felületeket a kapitalizmus politikai vonulatával, ami jelenleg az Új Világrend megvalósításán fáradozik, míg Európában a történelmi folyamatok keresztény univerzitása és nemzeti identitása utóvédharcait vívja a kapitalizmus ugyanazon politikai vonulatával – igaz, most már csak Európa keleti felében.
Ilyen Amerika a teljes Európa vazallus alattvalóságában érdekelt. A Föld országainak egységes igazgatása miatt fontos a különböző társadalmak egységes igazgatás alá vétele. Demokrácia és liberalizmus. Nem új találmány, abból a francia forradalomból szabadult rá a világra, ahonnan minden mai gonoszság származott.
*
A hivatkozott politikai elemző szembenálló fogalmaknak tekinti a globalizmust és az amerikanizmust.
Az „amerikanizmus” számunkra új meghatározás. Eddig csak mint nyelvtani romlást ismertük a „germanizmus” mellett, szemantikai jelenségként. Ideológiai meghatározásként nem találkoztunk vele, mint ahogy alkalmazásra került a múlt század elején a magyarközpontúság kifejezésére a „hungarizmus”. Én még akkor ismertem meg a fogalmat, amikor nem volt sem pártpolitikai, sem politikai-ideológiai felhangja, csupán azt jelentette, hogy magyarok vagyunk, és annak legyen tudati és érzelmi tartalma. Kár hogy ma már nem alkalmazható.
Trump felidézte a XX. század elejét, amikor Detroit gazdaságát és gazdagságát a világ még ünnepelte, s a város szerinte hozzásegítette Amerikát ahhoz, hogy vezető szerepet foglaljon el a világban. „Akkor még az »Amerika mindenekelőtt« politika jegyében kormányoztak bennünket... és a családok az amerikai álom mindennapjait élték” – szögezte le Trump. Majd azt mondta: „új hitvallásunk az amerikanizmus és nem a globalizmus lesz”. Óriási jelentőségű lenne hasonló kijelentés ma Európa nyugati felében vezető politikusok szájából. Érzékeljük, Orbán Viktor csak annyit mondott, hogy ő illiberális, tehát nem híve a világot felforgató mai liberalizmusnak, máris megkapta a fasizmus megbélyegzést.
A republikánus elnökjelölt „új jövőt” ígért, és az amerikai családok életének könnyítését. Ennek részeként később kifejtendő oktatási reformot, családsegítő intézkedéseket ígért, és a rend és a törvényesség megszilárdítását helyezte kilátásba. „Rend nélkül nincs felvirágzás” – szögezte le. „Készen állunk arra, hogy megmutassuk a világnak: Amerika visszatért, nagyobb és jobb és erősebb, mint korábban volt” – fogalmazott Trump.
Társadalomszolgálat terén Amerika nagyon elmaradt Európától, és tönkretett sok szociális vonatkozású vívmányt Európában. Mérhetetlenül sok a tennivalója az új elnöknek, ha valóban a rendteremtés útjára lép. Országon belül sokat tehetne népe érdekében, országon kívül is sokat tehetne az emberiség részére. Utóbbi esetében nem is annyira tennie, hanem abbahagynia kellene sok mindent, ami az amerikai jelenlétet illeti szerte a világban, de főleg Európában, ahol fegyveres és gazdasági megszállása 1945 óta még saját hirdetett ideológiája alapján is, teljesen indokolatlan és minden ép érzékkel felháborító. ***Csapó Endre***